

„Sima vanília” – még egyszerűbben

Jayādwaita Swami
1998. március

Mesterről tanítványra

A *paramparā* lelki tanítómesterek és tanítványok láncolata. E láncolaton keresztül száll alá a Kṛṣṇa-tudat tudmánya, s ezen keresztül fogadhatjuk el.¹ A *Bhagavad-gītā*ban az Úr Kṛṣṇa kijelenti: „A *yoga* ezen ősi tudományát Én tanítottam a napistennek, Vivasvānnak, aki később Manut, az emberiség atyját oktatta erről, Manu pedig továbbadta azt Ikṣvākunak. E tudomány ily módon, a *paramparā*n, tanítványi láncolaton keresztül szállt alá, s a szent királyok így értették meg azt.”²

A *paramparā* rendszerében az eredeti tanító, az eredeti lelki tanítómester az Úr Kṛṣṇa, aki maga Isten.³ Az Úr tökéletes tudást ad át, s ez a tudás mesterről tanítványra száll.⁴ Olyan, akár egy érett gyümölcs, melyet kézről kézre adnak, s így kerül a fa tetejéről a földre.⁵

¹ Azt a tökéletes tudást kell elfogadnunk, amely – ahogyan azt a *Bhagavad-gītā* elmondja – a *paramparā*n (a tanítványi láncon) keresztül száll alá. Tudásra a megfelelő forrásból, a tanítványi láncolattól kell szert tennünk, amely a legfőbb lelki tanítómesterrel, magával az Úrral kezdődik, s lelki tanítómesterek során át jut el hozzánk. (*A Bhagavad-gītā úgy, ahogy van*, Bevezetés)

² Bg. 4.1-2

³ „Tudásra a megfelelő forrásból, a tanítványi láncolattól kell szert tennünk, amely a legfőbb lelki tanítómesterrel, Magával az Úrral kezdődik...” (*A Bhagavad-gītā úgy, ahogy van*, Bevezetés)

⁴ „... s lelki tanítómesterek során át jut el hozzánk.” (*A Bhagavad-gītā úgy, ahogy van*, Bevezetés)

⁵ „Ez az érett gyümölcs nem hullik váratlanul Kṛṣṇaloka legfelsőbb bolygójáról. Vigyázva száll alá a tanítványi láncon keresztül, minden változtatás, minden akadály nélkül.” *Śrīmad-Bhāgavatam* 1.1.3 (*nigama-kalpa-taror galitaṁ phalam*), magyarázat

A *paramparā* láncolatban minden lelki tanítómesternek kötelessége, hogy a Kṛṣṇa-tudat tudományát úgy adja át, ahogyan van.⁶ Nem szabad semmit hozzáadnia, elvennie vagy megváltoztatnia.⁷ Csupán át kell adnia az üzenetet – mint a postásnak, aki levelet kézbesít: a levél érintetlen marad.⁸

A védikus írások elmondják, hogy aki komolyan törekszik az önmegvalósításra, Isten megvalósítására vagy az élet végső céljának elérésére, annak egy hiteles lelki tanítómesterhez kell fordulnia.⁹ Ez nem csupán választás kérdése: a hiteles lelki tanítómester elfogadása elengedhetetlen lépés.¹⁰

A lelki tanítómester elfogadásának módszerét a *Bhagavad-gītā* magyarázza el: meg kell hódolnunk előtte, kérdeznünk kell tőle és szolgálnunk kell őt.¹¹ Az, hogy csupán kérdezzük, önmagában nem elég.¹² Alázatosan át

⁶ „Egy hiteles lelki tanítómestertől tudásra teszel szert, mert azt adja át, amit saját lelki tanítómesterétől kapott. Nem változtat meg és nem talál ki semmit. Ez az igazi lelki tanítómester.” (Śrīla Prabhupāda, Vyāsa-pūjā lecke, 1973. augusztus 22, London)

⁷ „A guru Vyāsadeva képviselője, mert nem változtat meg semmit. A gurud ugyanazt fogja mondani, mint amit Vyāsadeva mondott. Nem úgy van, hogy »Eltelt már azóta annyi évszázad, évezred, adok inkább nektek valami új szabályt. « Nem. Nincs új szabály. Ugyanaz a Vyāsa-pūjā, ugyanaz a filozófia. Egyszerűen el kell csak fogadnunk.” (Śrīla Prabhupāda leckéje Śrīla Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura eltávozási napján, 1976. december 10, Hyderabad)

⁸ „Amikor egy postai kézbesítő nagy összeget kézbesít neked, az nem az ő pénze. A pénzt valaki más küldte. Ő azonban becsületesen átadja: „Uram, itt a pénze. Fogja!” ... Ugyanígy... a lelki tanítómester a Legfelsőbb Úrtól hoz üzenetet, s átadja neked. És ha hajlandó vagy elfogadni, elégedett leszel. Ez a dolga a lelki tanítómesternek.” (Śrīla Prabhupāda leckéje a Gurvāṣṭakamról, 1973. szeptember 9., Stockholm. Természetesen itt is – akárcsak az egész dolgozat során – számtalan idézetre hivatkozhatnánk.)

⁹ Tasmād guruṁ prapadyeta jijñāsuḥ śreya uttamam. (Śrīmad-Bhāgavatam 11.3.21. A Fólióban több mint 130-szor szerepel.)

Tad-vijñānārtham sa guruṁ evābhigacchet. Muṇḍaka Upaniṣad 11.2.12. A Fólióban több mint 300-szor szerepel.)

¹⁰ „Guruṁ evābhigacchet — kell, nem pedig lehet. Rendkívül fontos, hogy egy lelki tanítómesterhez forduljunk...” (Śrīmad-Bhāgavatam 4.21.35, magyarázat)

¹¹ *Tad viddhi pranipātena paripraśnena sevayā...* (A *Bhagavad-gītā* úgy, ahogy van, 4.34, magyarázat)

¹² „Ha valaki lelki megértésre vágyik, arra a tudakozódás és alázatosság a helyes módszer. Mindaddig hiába érdeklődünk a nagy tudású lelki tanítómestertől, amíg nem vagyunk alázatosak és szolgálatkészek.” (A *Bhagavad-gītā* úgy, ahogy van, 4.34, magyarázat)

kell magunkat adnunk neki,¹³ s el kell fogadnunk őt Isten képviselőjének.¹⁴

A lelki tanítómester nem Isten. Azokat az ál-mestereket, akik Istennek kiáltják ki magukat, el kell utasítanunk: mind csalók.¹⁵ Ám a lelki tanítómestert ugyanúgy kell tisztelnünk, mint Istent, mert a tanítványi láncolaton keresztül bensőséges szolgálatot végez Istennek.¹⁶ Minden lelki tanítómester a saját lelki tanítómesterét szolgálja, ezért aztán a láncolat tagjai végső soron mind Isten szolgálói, s így nagyon kedvesek Istennek.¹⁷ Még pontosabb kifejezéssel élve: a hiteles lelki tanítómester Isten – Kṛṣṇa – szolgálja szolgájának a szolgálja.¹⁸

¹³ Ibid.

¹⁴ *Sākṣād-dharitvena samasta śāstraiḥ. (Śrī Gurvāṣṭakam 7)*

Prabuddha, a bölcs így folytatta szavait a királyhoz: „Kedves királyom! A tanítványnak a lelki tanítómestert nem csupán lelki tanítómesterének kell tekintenie, hanem az Istenség Legfelsőbb Személyisége és a Felsőlélek képviselőjének is. Más szóval úgy kell őt elfogadnia, mint Istent, mert a lelki tanítómester Kṛṣṇa külső megnyilvánulása. Ezt minden szentírás alátámasztja, és a tanítványnak ekként kell a lelki tanítómesterre néznie.” (Az odaadás nektárja, 7. fejezet: Az odaadás elveinek bizonyítékai – Avatást kell elfogadnunk a lelki tanítómestertől, és utasításokat kell kapnunk tőle. Vö. *Śrīmad-Bhāgavatam* 11.3.21–22)

¹⁵ „A tanítványnak kötelessége, hogy ugyanúgy tisztelje a gurut, mint Istent. A guru azonban sohasem mondja azt, hogy »A tanítványaim úgy tisztelnek, mint Istent, ezért Isten lettem.« Amint ezt gondolja, kutya lett belőle.” (Śrīla Prabhupāda Vyāsa-pūja leckéje, London, 1973. augusztus 22.)

¹⁶ „*Sākṣād-dharitvena samasta-śāstrair / uktas tathā bhāvyata eva sadbhiḥ*

kintu prabhor yaḥ priya eva tasya / vande guroḥ śrī-caraṇāravindam: »A lelki tanítómestert ugyanúgy kell tisztelni, mint a Legfelsőbb Urat, mert ő az Úr legbensőségesebb szolgálja. Ezt minden kinyilatkoztatott írás megerősíti, és minden hiteles tekintély követi. Tiszteletteljes hódolatomat ajánlom hát lelki tanítómesterem, Śrī Hari [Kṛṣṇa] igaz képviselője lótuszlábának!« (*Gurvāṣṭaka* 7) Ez minden śāstra határozata. A guru sohasem mondja, hogy »én vagyok Kṛṣṇa, én vagyok Isten, én vagyok Bhagavān«. Ehelyett azt mondja: »Isten szolgálja szolgájának legalázatosabb szolgálja vagyok.« Még azt sem mondja, hogy közvetlenül a szolgálja. Százszorosan távoli szolgának tekinti magát. *Gopī-bhartuḥ pada-kamalayor dāsa-dāsānudāsaḥ*. Nem szabad azzal próbálkoznunk, hogy közvetlen szolgálk legyünk, mert az nem lehetséges. Először a szolga szolgájává kell válnunk. A guru Kṛṣṇa szolgálja, és ha a szolgálói leszünk, akkor hiteles szolga lett belőlünk. Ez a valódi helyzetünk.” (Az Úr Kapila tanítása, 17. fejezet)

¹⁷ Ibid.

„Függetlenül attól, hogy élete melyik szakaszában jár, ha azt látom, hogy valaki komolyan és őszintén végzi feladatát, amelyet a lelki tanítómestertől kapott, s így lelki tanítómestere szolgálatának szenteli életét, az nagyon kedves Nekem.” (*Kṛṣṇa, az Istenség Legfelsőbb Személyisége* 79. fejezet: Az Úr Kṛṣṇa találkozik Sudāmā brāhmaṇával)

¹⁸ „...el kell fogadnia egy lelki tanítómestert, aki a tanítványi láncolathoz tartozik, s aki az Úr szolgájának a szolgálja.” (*Śrīmad-Bhāgavatam* 6.11.24, magyarázat)

Ez a *paramparā* rendszerének egyik titka: ahhoz, hogy valaki hiteles mester legyen, először hiteles szolgának kell lennie.¹⁹ A diák ezért átadja magát a lelki tanítómesternek mint tanítvány, és szolgálja őt, a mester pedig azzal viszonozza mindezt, hogy megválaszolja tanítványa kérdéseit, s így transzcendentális tudással világosítja fel.²⁰ Az őszinte tanítvány előtt, akinek teljes hite van mind Kṛṣṇában, mind a hiteles lelki tanítómesterben, a lelki megvalósítás valamenynyigazsága ténylegesen feltárul.²¹

Az igaz tanítvány úgy érzi, örök időkre adósa lelki tanítómesterének, s így örök időkre a szolgája marad.²² Ezért aztán még amikor a lelki tanítómester elhagyja ezt a világot, mester és tanítvány akkor is kapcsolatban maradnak.²³ A tanítvány tovább szolgálja mesterét azzal, hogy követi, amit mestere tanított neki²⁴, és átadja tudását másoknak is.²⁵ Így lesz az igaz tanítványból igaz lelki tanítómester,²⁶ s a tanítványi láncolat folytatódik.²⁷

¹⁹ „Senki nem lehet azonban hiteles és felhatalmazott lelki tanítómester, ha nem követte hűségesen lelki tanítómestere utasításait.” (*Śrīmad-Bhāgavatam* 2.9.43, magyarázat)

²⁰ „*Tad viddhi prapīṭena pariprasnena sevayā*. [Bg. 4.34] Ha meghódoltál, kérdezhetsz. És aztán sevayā. A pariprasnena nem történhet kihívó hangulatban. *Sevāval*, szolgálattal. Ez a mi folyamatunk. Keresnünk kell egy gurut, elégedetté kell tennünk a szolgálattalunkkal, és meg kell hódolnunk előtte. Akkor a guru majd mindent elmagyaráz. *Upadekṣyanti te jñānaṁ jñāninas tattva-darśinaḥ*. Ő mindent tud. Majd ő elmagyarázza. Ez a mi programunk.” (Śrīla Prabhupāda, reggeli séta, Los Angeles, 1973. december 10.)

²¹ *Yasya deve parā bhaktir yathā deve tathā gurau / tasyaite kathitā hy arthāḥ prakāśante mahātmanaḥ*: „A védikus tudás igazi jelentése csak azon nagy lelkek előtt tárul fel magától, akiknek rendíthetetlen hitük van mind az Úrban, mind a lelki tanítómesterben.” (*Śvetāśvatara Upaniṣad* 6.23)

²² *Evam janam nipatitam prabhavāhi-kūpe / kāmābhikāmam anu yah prapatan prasaṅgāt / kṛtvātmāsāt surarṣiṇā bhagavan grhītaḥ / so »haṁ katham nu visrje tava bhr̥tya-sevām*: „Kedves Uram, óh, Istenség Legfelsőbb Személyisége! Mivel egymás után kerültem kapcsolatba az anyagi vágyakkal, lassan egy kígyókkal teli, kiszáradt kútba estem, ahogy az emberek többsége teszi. Szolgád,

Nārada Muni azonban kegyesen elfogadott tanítványának, s megtanított arra, hogyan lehet elérni ezt a transzcendentális szintet. Legfőbb kötelességem tehát az, hogy szolgáljam őt. Hogyan is hagyhatnám el a szolgálatát?” (*Śrīmad-Bhāgavatam* 7.9.28)

„Lehetetlen tehát, hogy a tanítvány visszafizesse adósságát a lelki tanítómesternek. A tanítvány éppen ezért örökre az adósa marad, és mindig azon fáradozik, hogy a lelki tanítómester elégedett legyen vele őszinte szolgálataért.” (Śrīla Prabhupāda levele Mantrinī Devī Dāsīhoz, 1976. július 29.)

²³ „A lelki tanítómester és a tanítvány azonban sohasem válnak el, mert a lelki tanítómester mindaddig a tanítvánnyal marad, amíg a tanítvány szigorúan követi az utasításait.” (*Śrīmad-Bhāgavatam*, 4.28.47, magyarázat)

„Kérlek, mindig próbálj emlékezni rám a tanításaimon keresztül, és akkor mindig együtt leszünk. Ahogyan a Śrīmad-Bhāgavatam első kiadásában írtam: »A lelki tanítómester örökké tovább él isteni utasításaiban, és a tanítvány vele él.« Mindig szolgáltam a Guru Mahārājamat, és követtem a tanításait, ezért még most sem vagyok távol tőle. Māyā néha eljön és megpróbál közbeavatkozni, de nem szabad letérnünk, mindig követnünk kell az utat, melyet a nagy *ācāryák* kijelöltek számunkra, s a végén majd meglátod.” (Śrīla Prabhupāda levele Cidānandához, 1973. november 25.)

²⁴ „Amíg a lelki tanítómester fizikailag jelen van, a tanítványnak szolgálnia kell lelki tanítómestere fizikai testét, amikor pedig többé már nem létezik fizikailag, a tanítványnak az utasításait kell szolgálnia.” (*Śrīmad-Bhāgavatam* 4.28.47, magyarázat)

²⁵ „Ha megkaptuk a lelki tanítómesterünk kegyét, el kell ismételtnünk utasításait. Ezt nevezik śravaṇa-kīrtanának, hallásnak és éneklésnek.” (*Caitanya-caritāmṛta*, Madhya-līlā 19.152, magyarázat)

²⁶ „Az Úr Caitanya egyértelmű utasítást adott, hogy bármerre mégy, beszélj a Kṛṣṇa-tudatról, s akkor lelki tanítómester leszel.” (Śrīla Prabhupāda levele Rūpānugához, 1968. március 7.)

²⁷ „Aki most tanítvány, a jövőben szintén lelki tanítómester lesz.” (*Śrīmad-Bhāgavatam* 2.9.43, magyarázat)

